

UTVIKLINGSTREKK I DEN LOKALE KIRKEØKONOMIEN 1999-2002

I dette vedlegget er det gitt en presentasjon av regnskapstall for 2002 fra kirkelige fellesråd og menighetsråd, sammenholdt med tilsvarende regnskapstall for 1999, 2000 og 2001. Tallmaterialet er presentert etter samme mønster som i St.meld. nr. 14 (2000-2001) Børs og katedral – Om økonomien i Den norske kyrkja, som det vises til.

30 fellesråd rapporterte ikke inn regnskapsopplysninger til SSB for regnskapsåret 2002. For regnskapsåret 2001 var det 24 fellesråd. I tallmaterialet i tabellene nedenfor er utgifter og inntekter estimert for disse på tilsvarende måte som i St.meld. nr. 14 (2000-2001).

I presentasjonen nedenfor er det for utgiftene lagt særlig vekt på fordelingen av disse på de enkelte formål. Når det gjelder utgiftsfordelingen på arter viser vi til opplysninger på internett-side fra SSB, <http://www.ssb.no/kirkeregn/main.html>. Tallmaterialet som er presentert nedenfor avviker noe fra tallene som SSB presenterer som følge av oppgaver regeringen omtalt over. Tallene i tabellene er med unntak for avsnitt 2.4 og 3.4 oppgitt i 1000 kroner.

1. De kommunale utgiftene til kirken

Den viktigste inntektskilden for fellesrådene er det økonomiske bidraget fra kommunene. I tabellen og omtalen nedenfor følger en sammenligning av kommunenes nettoutgifter til kirken for årene 1999-2002.

Tabell 1.1

Sum kommunale nettoutgifter til kirkelig virksomhet, inklusive verdien av kommunal tjenesteyting, eksklusive investeringer i bygg og anlegg og finansieringstransaksjoner.

	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Kommunale utgifter ¹⁾	1 366 400	1 415 497	1 530 490	1 664 635	21,8	8,8
Kommunal tjenesteyting ²⁾	73 476	88 265	94 112	94 527	66,4	0,4
Kommunal kirkegårdsdrift ³⁾	56 814	47 482	36 765	31 727	-56,8	-13,7
Kommunale inntekter ⁴⁾	9 645	11 105	8 852	9 936	3,0	12,2
Nettosum kommunale utgifter	1 487 045	1 540 139	1 652 515	1 780 953	19,8	7,8

¹⁾ Sum post 73

²⁾ Sum post 79

³⁾ Visse kommuner fører utgifter og inntekter for kirkegårdene i driftsregnskapet for kommunen. Disse utgiftene og inntektene er dermed ikke ført i regnskapene for fellesrådene. Utgifter og inntekter i forbindelse med kirkegårdsdriften som er ført i kommunenes investeringsregnskap inngår ikke i disse oversiktene.

⁴⁾ Sum post 33

Det framgår av tabell 1.1 at økningen i de kommunale nettoutgiftene til kirken fra 2001 til 2002 var på 7,8 pst. Lønns- og prisveksten for kommunesektoren i samme tidsrom er av det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi beregnet til 4,2 pst.

For kirkegårdsdriften som skjer i kommunal regi har det vært en nedgang på vel 13,7 pst. Disse kommunene har også inntekter i forbindelse med kirkegårdsdriften. Beløpet oppgitt i tabellen er korrigerert for disse inntektene. Da det ikke er de samme kommunene som inngår for de ulike årene, tas forbehold om sammenlikningsgrunnlaget.

I tabell 1.2 er tallene i tabell 1.1 fordelt på kommunegrupper inndelt etter antall innbyggere.

Tabell 1.2

Sum kommunale nettoutgifter til kirkelig virksomhet fordelt etter innbyggerintervall, inklusive verdien av kommunal tjenesteyting, eksklusive investeringer i bygg og anlegg.

Innbyggerintervall	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Under 5000	336 432	347 069	368 830	391 485	16,4	6,1
5 000 – 9 999	244 724	239 478	269 632	283 575	15,9	5,2
10 000 – 19 999	259 964	263 113	291 943	313 289	20,5	7,3
20 000 – 49 999	305 217	324 051	343 701	383 531	25,7	11,6
Over 50 000	340 708	366 428	378 409	409 073	20,1	8,1
Nettosum kommunale utgifter	1 487 045	1 540 139	1 652 515	1 780 953	19,8	7,8

2. De kirkelige fellesrådene. Inntekter og utgifter 1999-2002

2.1.1 Inntekter eksklusiv investeringer i fast eiendom

Inntektene til de kirkelige fellesrådene 1999-2002 fordelt på ulike inntektskilder er vist i tabell 2.1.1. Tabellen viser at inntektene økte med nesten 154 mill. kroner fra 2001 til 2002.

Tabell 2.1.1 Inntektene til de kirkelige fellesrådene 1999 - 2002 fordelt på inntektskilder.

Inntektskilder	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Sum kommunalt bidrag ¹⁾	1 496 690	1 551 244	1 661 367	1 790 889	19,7	7,8
Statlige overføringer	144 864	156 397	188 470	192 652	33,0	2,8
Overf. fra menighetsråd	24 838	39 457	40 378	38 200	53,8	-5,4
Salgs- og leieinntekter	106 440	115 046	120 294	135 042	26,9	12,3
Ref. av lønn fra trygdeforv.	46 405	52 819	57 643	63 483	36,8	10,1
Gaver, ofringer o.a	49 463	54 041	46 458	33 952	-31,4	-26,9
Andre inntekter	51 875	73 407	81 610	95 769	84,6	17,3
Sum	1 920 575	2 042 411	2 196 220	2 349 987	22,4	7,0

¹⁾ Identisk med tabell 1.1 med unntak av at overføringene fra fellesrådene til kommunene, post 33, ikke er trukket fra.

Kommunale bidrag og statlige overføringer

Summen av de kommunale bidragene og de statlige overføringene utgjorde 84,4 pst. av de totale inntektene for fellesrådene i 2002. I 1999 utgjorde disse 85,4 pst. av de totale inntektene; i 2000 var andelen 83,6 pst og i 2001 var andelen 84,2 pst. Det kommunale bidraget utgjorde 76,2 pst. i 2002.

De statlige overføringene utgjorde ca. 7,5 pst. av fellesrådenes samlede inntekter både i 1999 og 2000. I 2001 økte andelen til 8,6 pst og i 2002 utgjorde den 8,2 pst. De statlige overføringene til fellesrådene i 2002 gjaldt i hovedsak to tilskuddsordninger som forvaltes av bispedømmerådene med bevilgninger over budsjettet til Kultur- og Kirkedepartementet. Det generelle tilskuddet til kirkelig virksomhet i kommunene var på 100 mill. kroner, mens de statlige tilskuddene til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk var på 71 mill. kroner i 2002. Sistnevnte tilskudd var på 36 mill. kroner i 2000.

Overføringer fra menighetsråd

Overføringer fra menighetsråd til fellesråd er den posten som tidligere har hatt størst prosentvis vekst, noe som har vært en indikasjon på at stadig flere oppgaver, bl.a. arbeidsgiveransvar for stillinger, overføres fra menighetsrådet til fellesrådet mot utgiftsrefusjon fra menighetsrådet. Økningen fra 2000 til 2001 var imidlertid beskjedent og fra 2001 til 2002 har det vært en reell nedgang i disse overføringene.

Refusjon av lønn fra trygdeforvaltningen

Refusjonsbeløpet fra trygdeforvaltningen økte med 10,1 pst. fra 2001 til 2002. De totale lønnsutgiftene for fellesrådene økte med vel 9 pst. fra 2001 til 2002. Økningen i refusjonsbeløpet fra trygdeforvaltningen må ses i sammenheng med dette.

Gaver, ofringer o.a.

Gave- og offerinntektene ble redusert med 14 pst. fra 2000 til 2001 eller vel 8 mill. kroner. Som det framgår av tabellen ble disse inntektene redusert med ytterligere 2 mill. kroner fra 2001 til 2002 som tilsvarer en nedgang på 5,4 pst.

Salgs- og leieinntekter

Økningen i salgs- og leieinntekter var på 12,3 pst. fra 2001 til 2002. Økningen er betydelig høyere enn det som var tilfelle fra 2000 til 2001 da de økte med 4,6 pst. Fra 1999 til 2000 økte disse inntektene med 8,1 pst., fra 1998 til 1999 med 13,7 pst. og fra 1997 til 1998 med 25,5 pst.

Andre inntekter

Under andre inntekter er ført inntekter som ikke er med under de andre inntektskildene. Dette gjelder bl.a. renteinntekter og overføringer fra andre enn staten, kommunene, menighetsrådene og trygdeforvaltningen. I 2002 utgjorde disse overføringsinntektene 56,4 mill. kroner, mot 44,7 mill. kroner i 2001. Renteinntektene i 2002 beløp seg til 35,5 mill. kroner, mot 33 mill. kroner i 2001.

2.1.2 Inntekter i forbindelse med investeringer i fast eiendom

Det er ikke stilt krav om at fellesrådene skal føre investeringsregnskap (kapitalregnskap), men utgifter og inntekter i forbindelse med investeringer i fast eiendom skal føres på egne poster i regnskapet. Det framgår av regnskapene at de samlede inntekter

i forbindelse med investeringer i fast eiendom var på 202 mill. kroner i 2002. I tabell 2.1.2 er inntektsutviklingen på dette området vist fra 1999, fordelt etter innbyggertall.

Tabell 2.1.2

Inntekter for de kirkelige fellesrådene ved investeringer i fast eiendom ¹⁾i 1999, 2000 og 2001 fordelt etter innbyggerintervall.

Innbyggerintervall	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Under 5000	10 124	15 518	12 125	13 423	32,6	9,7
5 000 – 9 999	12 278	14 580	21 813	52 592	328,3	58,5
10 000 – 19 999	34 006	49 165	26 303	46 234	36,0	43,1
20 000 – 49 999	32 636	39 010	25 186	24 824	-23,9	-1,5
Over 50 000	46 800	84 586	61 219	64 647	38,1	5,3
Sum	135 844	202 859	146 646	201 720	48,5	27,3

¹⁾ Sum post 80-89

Av de aktuelle inntektene for fellesrådene i 2002 utgjorde det kommunale bidraget 163 mill. kroner, hvorav 135 mill. kroner var finansielle overføringer og 28 mill. kroner var tjenesteyting. I 2001 utgjorde det kommunale bidraget 112 mill. kroner, hvorav 84 mill. kroner var finansielle overføringer og 28 mill. kroner var tjenesteyting.

2.2.1 Utgifter eksklusive investeringer i fast eiendom

Generelt om lønns- og driftsutgifter

Av de totale utgiftene som er ført i fellesrådenes regnskaper utgjorde lønnsutgiftene om lag 61,7 pst i 2002. I 2000 utgjorde disse 60 pst av de totale utgiftene og i 2001 utgjorde de 60,4 pst. De samlede lønnsutgiftene var i 2002 på 1 415 mill. kroner. Dette var en økning på om lag 117 mill. kroner eller 9 pst i forhold til fellesrådenes lønnsutgifter i 2001. Fra 2000 til 2001 økte lønnsutgiftene med om lag 130 mill. kroner. I 2000 utgjorde utgifter til arbeidsgiveravgift og pensjonsutgifter 16,9 pst av de totale lønnsutgiftene. I 2002 var denne andelen steget til 21,6 pst. Dersom andelen hadde vært den samme i 2002 som i 2000 ville fellesrådenes lønnsutgifter vært om lag 66 mill. kroner lavere i 2002. Økningen i lønnsutgifter eksklusive utgifter til arbeidsgiveravgift og pensjonsutgifter var på 6,7 pst fra 2001 til 2002 og på 7,2 pst fra 2000 til 2001.

Utgifter til utstyr, vedlikehold og driftsutgifter for øvrig utgjorde 30,2 pst av utgiftene i 2002. I 2000 utgjorde disse utgiftene 31,4 pst av de totale utgiftene og i 2001 utgjorde de 31,3 pst. Disse utgiftene var på om lag 692 mill. kroner i 2002 og økte med 2,7 pst i forhold til 2001. Utgifter til utstyr og vedlikehold ble redusert med 5,4 pst fra 2001 til 2002, fra om lag 195 mill. kroner til 185 mill. kroner, mens driftsutgifter for øvrig økte med om lag 6 pst, fra 478 mill. kroner til 507 mill. kroner.

Øvrige driftsutgifter (artene 30-39) er bl.a. ulike overføringsutgifter og kalkulatoriske utgifter knyttet til kommunal tjenesteyting. Disse utgiftene var på 185 mill. kroner i 2002, hvorav kalkulatoriske utgifter knyttet til kommunal tjenesteyting utgjorde om lag

halvparten. Renteutgiftene for fellesrådene var i 2002 på 10,8 mill. kroner, mens de i 2001 var på 8,4 mill. kroner og i 2000 på 7,0 mill. kroner.

I tabell 2.2.1 er fordelingen av utgifter i 1999, 2000, 2001 og 2002 vist på formålene Kirkelig administrasjon, Kirker, Kirkegårder og Andre kirkelige formål – når utgifter og inntekter i forbindelse med investeringer i fast eiendom ikke er medregnet. Tabellen viser at utgiftene samlet sett økte med 139 mill. kroner fra 2001 til 2002, dvs. 6,2 pst.

Tabell 2.2.1

Bruttoutgifter ¹⁾ til kirkelige formål fordelt etter utgiftsformål

Formål	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Kirkelig administrasjon	516 129	555 029	626 442	667 696	29,4	6,6
Kirker	824 212	899 324	979 206	1 025 224	24,4	4,7
Kirkegårder	423 279	445 670	460 194	492 133	16,3	6,8
Andre kirkelige formål	128 192	142 144	174 001	193 961	51,3	11,5
Sum	1 891 812	2 042 166	2 240 563	2 379 014	25,8	6,2

¹⁾ Inkluderer postene 01-39 i fellesrådenes regnskaper og bruttoutgifter ført i kommuneregnskapet i forbindelse med kirkegårdsdriften. Sistnevnte utgifter utgjorde 102,4 mill. kroner i 1999, 96,3 mill. kroner i 2000, 88,8 mill. kroner i 2001 og 82,9 mill. kroner i 2002.

Kirkelig administrasjon

Den prosentvise veksten i utgiftene under formålet *Kirkelig administrasjon* fra 2001 til 2002 var på 6,6 pst. Lønnsutgiftene utgjorde om lag 63,6 pst utgiftene under formålet i 2002, utgifter til utstyr, vedlikehold og driftsutgifter for øvrig utgjorde vel 27,2 pst og overføringsutgifter utgjorde 9,2 pst. I forhold til 2001 økte lønnsutgiftene med 11,1 pst, mens driftsutgiftene ble redusert med 0,6 pst. og overføringsutgiftene med 0,8.

Utgiftene her utgjorde ellers 28,1 pst. av de totale utgiftene i 2002, som var om lag det samme som i 2001.

Kirker

Veksten i utgiftene under formålet *Kirker* fra 2001 til 2002 var på 4,7 pst. Lønnsutgiftene utgjorde om lag 63,0 pst av utgiftene under formålet i 2002, utgifter til utstyr, vedlikehold og driftsutgifter for øvrig utgjorde vel 31,9 pst og overføringsutgifter utgjorde 5,1 pst.

Utgiftene til lønn har under dette formålet økt med 4,7 pst. fra 2001 til 2002, dvs. fra 616 mill. kroner til 654 mill. kroner. Utgiftene til vedlikehold av kirkene og utstyr (postene 10-19) var i 2002 på 89 mill. kroner som var vel 8 mill. kroner lavere enn i 2001. Driftsutgifter for øvrig, eksklusive kommunal tjenesteyting og overføringsutgifter, økte med vel 9 pst. fra 2001 til 2002, dvs. fra 243 mill. kroner til 266 mill. kroner.

Utgiftene under dette formålet utgjorde ellers 43,1 pst. av de totale utgiftene i 2002 mot 43,7 pst. i 2001.

Kirkegårder

Det er for dette utgiftsområdet hentet regnskapstall også fra kommuneregnskapene for å få et fullstendig bilde av utviklingen, da en del kommuner har forvaltnings- og driftsansvaret for kirkegårdene og fører disse utgiftene direkte i kommuneregnskapet. Det hefter en større usikkerhet ved de oppførte regnskapstall knyttet til dette formålet enn for de øvrige. Bruttoutgiftene til kirkegårdsdriften ført i driftsregnskapet for de aktuelle kommunene var på 82,9 mill. kroner i 2002. For 2001 var disse utgiftene på 88,8 mill. kroner.

Veksten i de totale utgiftene under formålet *Kirkegårder* fra 2001 til 2002 var etter dette på 6,8 pst. Fra 2000 til 2001 var veksten 3,4 pst. Av de totale utgiftene utgjorde disse 20,7 pst. i 2002 og 20,6 pst i 2001.

Andre kirkelige formål

Utgiftene under *Andre kirkelige formål* hadde en vekst fra 2000 til 2001 på 32 mill. kroner, dvs. 22,4 pst. Fra 2001 til 2002 økte utgiftene med om lag 20 mill. kroner eller vel 11,5 pst. Økningen har bl.a. sammenheng med at utgifter i forbindelse med overføringen av statlige kateketstillinger til fellesrådene fra 1. mars 2001 inngikk med helårsvirkning i 2002. Veksten i de statlige overføringene til dette formålet var på 8 mill. kroner fra 2001 til 2002.

I tabell 2.2.2 nedenfor er tallene i tabell 2.2.1 fordelt etter innbyggerintervall.

Tabell 2.2.2 Utgifter 1999, 2000 og 2001 fordelt på formål etter innbyggerintervall

Kirkelig administrasjon

Innbyggerintervall	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 00/01 i pst.
Under 5 000	141 155	147 141	163 703	176 939	25,4	8,1
5 000 – 9 999	103 460	105 938	122 172	123 501	19,4	1,1
10 000 – 19 999	97 510	96 463	115 008	117 378	20,4	2,1
20 000 – 49 999	85 673	101 561	111 671	120 729	40,9	8,1
Over 50 000	88 331	103 926	113 888	129 149	46,2	13,4
Sum	516 129	555 029	626 442	667 696	29,4	6,6

Kirker

Innbyggerintervall	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Under 5 000	198 391	206 195	217 410	220 653	11,2	1,5
5 000 – 9 999	124 398	129 698	141 502	143 712	15,5	1,6
10 000 – 19 999	138 167	151 713	172 176	171 236	23,9	-0,5
20 000 – 49 999	172 892	192 628	206 240	222 559	28,7	7,9
Over 50 000	190 364	219 090	241 878	267 064	40,3	10,4
Sum	824 212	899 324	979 206	1 025 224	24,4	4,7

Kirkegårder

Innbyggerintervall	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Under 5 000	62 205	67 584	71 524	79 202	27,3	10,7
5 000 – 9 999	53 975	55 859	61 604	67 251	24,6	9,2
10 000 – 19 999	62 573	68 140	68 328	78 650	25,7	15,1
20 000 – 49 999	80 260	88 661	87 854	94 114	17,3	7,1
Over 50 000	164 266	165 426	171 604	172 916	5,3	0,8
Sum	423 279	445 670	460 914	492 133	16,3	6,8

Andre kirkelige formål

Innbyggerintervall	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Under 5 000	33 174	38 992	47 850	45 660	37,6	-4,6
5 000 – 9 999	20 762	24 011	29 743	32 707	57,5	10,0
10 000 – 19 999	21 963	20 489	27 805	47 005	114,0	69,1
20 000 – 49 999	33 771	26 493	31 547	34 272	1,5	8,6
Over 50 000	18 552	32 159	37 056	34 317	85,3	-7,4
Sum	128 192	142 144	174 001	193 961	51,3	11,5

2.2.2 Utgifter i forbindelse med investeringer i fast eiendom

Utgifter ved investeringer i fast eiendom skal – på tilsvarende måte som for inntekter – føres på egne poster i regnskapet. I henhold til regnskapene var de samlede utgifter i forbindelse med investeringer i fast eiendom på 285 mill. kroner i 2002. I tabell 2.2.3 er utgiftsutviklingen på dette området vist fra 1999, fordelt etter innbyggerintervall.

Tabell 2.2.3

Utgifter for de kirkelige fellesrådene ved investeringer i fast eiendom ¹⁾ i 1999 og 2000 fordelt etter innbyggerintervall

Innbyggerintervall	1999	2000	2001	2002	Endring 99/02 i pst.	Endring 01/02 i pst.
Under 5000	14 007	26 003	18 837	24 837	77,3	31,9
5 000 – 9 999	18 937	18 081	29 532	76 110	301,9	157,7
10 000 – 19 999	36 789	66 862	18 887	47 152	28,2	149,7
20 000 – 49 999	48 380	41 229	40 422	64 908	34,2	60,5
Over 50 000	35 887	49 961	79 014	71 641	99,6	-9,3
Sum	154 000	202 136	186 712	284 648	84,8	52,5

¹⁾ Sum post 40-49

2.3 Resultater for de kirkelige fellesrådene 1999 - 2002.

Inntekter og utgifter eksklusive investeringer i fast eiendom

I avsnitt 2.1.1 og 2.2.1 er det redegjort for fellesrådenes inntekter og utgifter i 1999, 2000 og 2001 med unntak for inntekter og utgifter knyttet til investeringer i fast eiendom. I tabell 2.1.1 er utgifter og inntekter for kirkegårdsdriften ført som nettotall, mens de i tabell 2.2.1 inngår som bruttotall. I tabellen nedenfor, som sammenligner utgiftene og inntektene for fellesrådene i 1999, 2000, 2001 og 2002, er disse regnet netto også på utgiftssiden slik at disse ikke påvirker resultatet.

Tabell 2.3.1 Inntekter og utgifter for de kirkelige fellesrådene i 1999- 2002 fordelt etter innbyggerintervall, eksklusive utgifter og inntekter ved investeringer i fast eiendom

Innbyggerintervall	Resultat 1999	Resultat 2000	Inntekter 2001	Utgifter 2001	Resultat 2001	Inntekter 2002	Utgifter 2002	Resultat 2002
Under 5 000	17 760	19 866	500 308	500 487	-179	525 920	522 454	3 466
5 000 – 9 999	12 056	5 945	353 013	355 016	-2 003	369 755	367 171	2 584
10 000–19 999	12 936	13 669	382 801	382 787	14	417 752	413 895	3 857
20 000– 49999	22 697	1 275	448 128	437 312	10 816	488 087	471 110	16 977
Over 50 000	8 972	8 386	511 970	512 868	-898	548 473	553 151	-4 678
Sum	74 421	49 141	2 196 220	2 188 470	7 750	2 349 987	2 327 781	22 206

Som det framgår var inntektene i 2002 for fellesrådene 22,2 mill. kroner høyere enn utgiftene i 2002 når investeringer i fast eiendom er holdt utenfor.

Inntekter og utgifter inklusive investeringer i fast eiendom

Medregnet utgifter og inntekter i forbindelse med investeringer i bygg og anlegg, viser regnskapstallene at de samlede inntektene for fellesrådene i 2002 var 60,7 mill. kroner lavere enn de samlede utgiftene. I tabellen nedenfor er resultatene for 1999, 2000 og 2001 fordelt etter innbyggerintervall.

Tabell 2.3.2 Inntekter og utgifter for de kirkelige fellesrådene i 1999- 2002 fordelt etter innbyggerintervall, inklusive utgifter og inntekter ved investeringer i faste eiendom.

Innbygger- intervall	Resultat 1999	Resultat 2000	Inntekter 2001	Utgifter 2001	Resultat 2001	Inntekter 2002	Utgifter 2002	Resultat 2002
Under 5 000	13 877	9 380	512 433	519 324	- 6 891	539 343	547 291	-7 948
5 000 – 9 999	5 397	2 444	374 826	384 548	-9 722	422 347	443 281	-20 934
10 000–19 999	10 153	- 4 028	409 104	401 674	7 430	463 986	461 047	2 939
20 000–49 999	6 953	- 944	473 314	477 754	-4 440	512 911	536 018	-23 107
Over 50 000	19 885	43 011	573 189	591 882	-18 693	613 120	624 792	-11 672
Sum	56 265	49 863	2 342 866	2 375 182	-32 693	2 551 707	2 612 429	-60 722

Finansieringstransaksjoner i 2002

For de fellesrådene som hadde et positivt resultat i 2002, viser regnskapene at resultatet summerte seg til 216 mill. kroner. Regnskapene viser at 13 mill. kroner av denne summen ble nyttet til avdrag på lån, 1 mill. kroner til kjøp av verdipapir/utlån og 202 mill. kroner som avsetninger. For fellesrådene som hadde et negativt resultat, dvs. høyere utgifter enn inntekter, viser regnskapene at dette beløp seg til 277 mill. kroner, som ble dekket gjennom bruk av lån med i alt 66 mill. kroner og resterende, 210 mill. kroner, gjennom bruk av tidligere års avsetninger.

2.4 Balanseregnskapet for fellesrådene

I tabellen nedenfor følger oversikt over balanseregnskapet for fellesrådene per 31. desember 2001 og 31. desember 2002. I 2001 var det 409 fellesråd som rapporterte balanseregnskapet, mens det i 2002 var 400. Tabellen nedenfor er hentet fra SSB's oversikter, jf. innledningen.

Tabell 2.4 Balanseregnskapet for kirkelige fellesråd i 2001 og 2002 (mill. kr)

		2001	2002
Eiendeler:	Omløpsmidler	631	680
	Anleggsmidler	3 301	3 691
Sum eiendeler		3 932	4 371
Gjeld og egenkapital:	Kortsiktig gjeld	301	351
	Langsiktig gjeld	159	240
Sum gjeld		460	591
	Bokført egenkapital	3 472	3 780
Sum gjeld og egenkapital		3 932	4 371

Balansen per 31.12.02 viser en forvaltningskapital på 4,3 mrd. kroner. Verdien av anleggsmidlene (maskiner, utstyr og eiendommer) var bokført til en verdi på nær 3,7 mrd kroner. Av dette utgjorde verdien av eiendommer og anlegg vel 3,5 mrd. kroner. Verdifastsettelsen må ses i sammenheng med at de verdivurderinger som er lagt til grunn for bl.a. kirker og kirkegårder vil kunne variere. Det framgår ellers at verdien av anleggsmidlene økte med 12 pst eller 390 mill. kroner fra 2001 til 2002.

Den samlede gjelden økte med 28 pst fra 2001 til 2002. Av dette økte langsiktig gjeld med ca 51 pst, eller ca. 80 mill. kroner, og kortsiktig gjeld med 17 pst, eller 13 mill. kroner.

Et mål på likviditetsutviklingen for fellesrådene er den såkalte arbeidskapitalen, dvs. omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld. Både i 2001 og 2002 var denne på ca 330 mill. kroner.

3. Menighetsrådene. Inntekter og utgifter i 2002

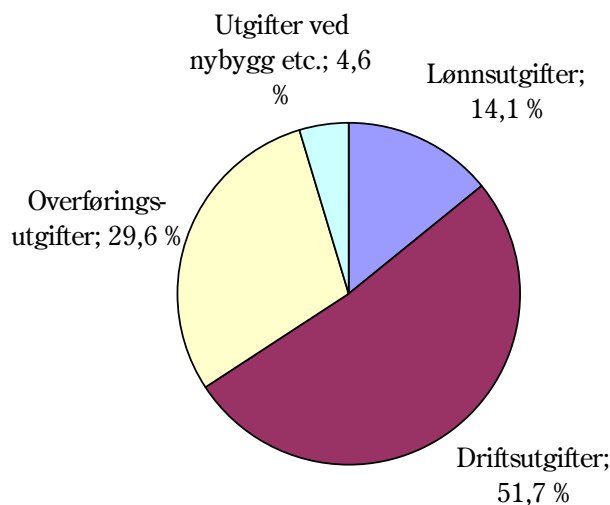
Regnskapsåret 2000 var første gang det ble stilt krav om at samtlige menighetsråd skulle rapportere regnskapsopplysninger til Statistisk sentralbyrå. Fellesrådet sendte ut og samlet inn utfylte standardiserte regnskapsskjema fra menighetsrådene, summerte disse og oversendte totaltall i eget skjema til SSB.

Det ble benyttet samme rapporteringsprosedyre for 2002 som for 2000 og 2001. I 2002 var det i alt 252 fellesråd som rapporterte inn regnskapsopplysninger for menighetsrådene mens det tilsvarende antallet var 249 i 2001. De menighetsrådene som også er fellesråd inngår for øvrig ikke presentasjonen under, men i tallmaterialet som er presentert over for fellesrådenes vedkommende.

3.1 Menighetsrådenes utgifter i 2002

De totale utgiftene for de menighetsrådene som har rapport for 2002, summerte seg til 343 mill. kroner. Fordelingen på de ulike artene er vist i figur 3.1.

Figur 3.1 Relativ fordeling av menighetsrådenes utgifter fordelt på arter

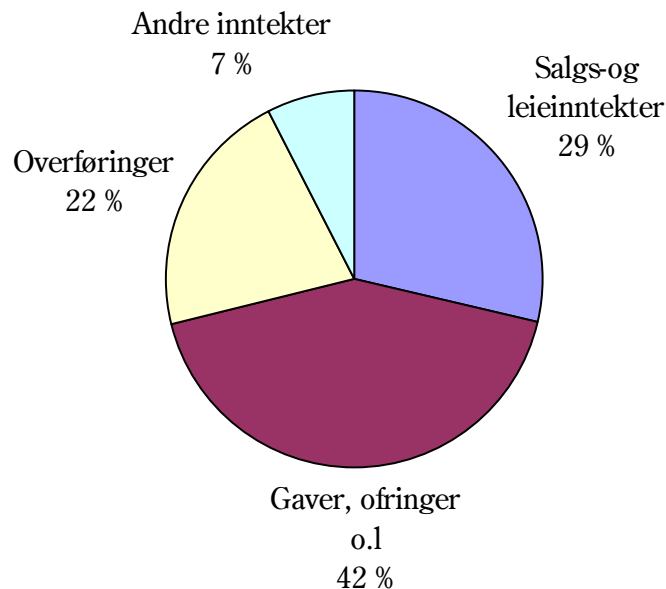

Fordeling av utgifter på arter er forskjellig mellom fellesrådene og menighetsrådene. Mens lønnsutgiftene utgjorde 48,2 mill. kroner eller 14,1 pst av menighetsrådenes totale utgifter 2002. Utgifter til utstyr, vedlikehold og drift for øvrig utgjorde 51,7 pst., eller ca. 177 mill. kroner av de totale utgiftene. Nærmere 30 pst. av menighetsrådenes utgifter er overføringsutgifter. Av disse utgjorde overføringene til fellesrådene ca. 30 mill. kroner, mens overføringer til andre av gaver/offerinntekter var ca. 66 mill. kroner. Resterende del, vel 4,6 pst., var utgifter til nybygg.

3.2 Menighetsrådenes inntekter i 2002

Den relative fordelingen av menighetsrådenes inntektskilder framgår av figur 3.2.

Figur 3.2 Relativ fordeling av menighetsrådenes inntekter i 2002

De totale inntektene for menighetsrådene som har rapportert inn sine regnskapsopplysninger, var i 2002 på ca. 356 mill. kroner. Det framgår av figuren at gave- og offerinntektene er den største inntektskilden for menighetsrådene. Disse utgjorde om lag 151 mill. kroner i 2002. Av overføringsinntektene på om lag 76 mill. kroner utgjorde overføringer fra kommunene om lag 25 pst og fra fellestrådene om lag 30 pst, mens overføringer fra trygdeforvaltningen og fra ulike organisasjoner mv. utgjorde resterende. Andre inntekter er hovedsakelig renteinntekter og inntekter knyttet til nybygg.

3.3 Inntekter og utgifter for menighetsrådene i 2002

Som det framgår over var inntektene 13 mill. kroner høyere enn utgiftene for de menighetsrådene som det ble rapportert inn regnskapsopplysninger for i 2002. For menighetsrådene som hadde et positivt resultat viser regnskapene at dette summerte seg til 71 mill. kroner. Av dette ble 3 mill. kroner benyttet til avdrag på lån, mens 68 mill. kroner ble avsatt til fond eller dekning av tidligere års underskudd. For menighetsrådene som hadde et negativt resultat viser regnskapene at dette beløp seg til 58 mill. kroner. Om lag 4 mill. kroner av dette ble dekket ved bruk av lån, mens resterende, 54 mill. kroner, ble dekket ved bruk av tidligere avsetninger.

3.4. Balanseregnskapet for menighetsrådene

I tabellen nedenfor følger oversikt over balanseregnskapet for menighetsrådene per 31. desember 2002.

Tabell 2.4 Balanseregnskapet for menighetsrådene i 2002 (mill. kr)

		2002
Eiendeler:	Omløpsmidler	392
	Anleggsmidler	149
Sum eiendeler		541
Gjeld og egenkapital:	Kortsiktig gjeld	36
	Langsiktig gjeld	32
Sum gjeld		68
	Bokført egenkapital	473
Sum gjeld og egenkapital		541
